

v svojem glasilu do vseh strank. poudarja neobhodno potrebo takojšnje pomnožitve vojske in jih pozivlje, da v tem smislu delujejo za prosep države. Da bi imel ta poziv kakí vspeh, je prav dvomljivo; temveč reče se lahko že zdaj, sojeno po sedanjih razmerah, da vojaška predloga ne bo vsprejeta. — Romanje nemških katoličanov v Rim je zaradi sreberne poroke italijanske dvojice predstavljeno iz srede meseca aprila na začetek meseca maja.

Francija. — Pri posvetovanji državnega proračuna je prišla minoli teden navskriž zbornica z vlado. Ministerski predsednik Ribot je vsled tega stavil do zbornice zaupno vprašanje, ki je bilo pa odklonjeno s 5 glasovi večine. Ministerstvo je dalo vsled tega ostavko, katro je predsednik Carnot tudi vsprejel. Sestavo novega ministerstva izročil je Carnot Melineju, kateri je pa pri sestavi zadel na take težave, da je sestavo odklonil. Ministerstvo je zdaj sestavil bivši naučni minister Dupuy.

Rusija — Nedavno je bila v Moskvi volitev novega mestnega glavarja. Ko je ravno hotel dosedanji glavar Aleksejev stopiti v dvorano, je neki nepoznati človek dvakrat ustrelil nanj in ga usmrtil. Preiskava je dognala, da ta atentat ni nobenega političnega pomena in da se umor tudi ni iz nobenega sovraštva izvišil. Napadovalec je neki blazen človek, ki se je zadnji čas brez posla potikal po Moskvi. — Poroča se, da je tudi Judom v Sibiriji zaukazalo, da zapuste svoja dosedanja stanovišča in se naselijo v pokrajinah določenih samo Judom.

Anglija. — V angleški spodnji zbornici bila je minoli teden na dnevnem redu graja, katero je predlagala opozicija za ministerstvo. Bila je burna debata. Govorniki z obeh strani posluževali so se zelo strastnih izrazov. Naposled zmagala je vladna stranka. Ministerstvu izreklo se je zaupanje s 47 glasovi večine. Videti je torej, da liberalni poslanci zvesto stoje na strani Gladstonejevi in to v kljub najstrastnejim agitacijam proti tega programu osobito proti homeruli.

Belgija. — Belgijska zbornica se že cel mesec posvetuje o reviziji ustave, a sporazumljenja mej raznimi strankami in vlado še ni bilo moč doseči. Če vlada ne dobi za se večine, bo zbornico razpustila, kajti od svojih zahtev ne odjenja.

Obrtnija.

Spajanje (lotanje).

(Dalje.)

4.) **Novosrebrni lot** (Neusilberschlaglot) za spajanje novega srebra, sestoji iz 5 delov novega srebra in 4 delov cinka. Novosrebro samo je zelo dobro spajalo finih železnih in jeklenih izdelkov, ker mu je barva skoraj ista, kakor jeklu, se komaj vidi kje, je stvar bila spojena.

5.) **Srebrni lot** (Silberlot) rabi za lotanje srebrnih izdelkov, a tudi medenih, bakrenih, jeklenih in železnih. Srebrni lot je zmes srebra in bakra, pridene se pa navadno še cinka ali medí, da rajše steče. Če ni cinka zraven, ali pa če ga je le malo (ne več kot jedna šestina vse zmesi) je srebrni lot dokaj pripravnejši nego medeni, ker je zelo vlečen in se ne zlomi z lepa.

Srebrnih lotov razločujemo več vrst. Najvažnejši so:

a) Najtrji srebrni lot: 4 dele finega srebra, 1 del bakra.

b) Trdi srebrni lot: 4 do 9 delov finega srebra, 3 dele medí, ali 19 delov srebra, 1 del bakra, 10 delov

medí, ali 20 delov srebra, 1 del bakra, 9 delov medí, ali 28 delov srebra, 2 bakra, 10 medenega dratú.

c) Mehki srebrni lot, ki se rabi za lotanje takih izdelkov, ki so že na kakem mestu zlotani: 2 dela finega srebra, 1 del medenega dratú; ali 1 del srebra, 1 del medí; ali 7 delov srebra, 3 bakra in 2 cinka; ali 3 srebra, 2 bakra, 1 cinka.

d) Jako mehek, a bolj krhek srebrni lot za manj dela je: 5 delov srebra, 6 medí, 2 cinka. Svetlo rumen lot, posebno rabljiv pri izdelovanji medenih muzikalnih orodij napravimo iz 2 delov finega srebra, 3 delov bakra in 1 dela cinka.

Ako hočemo, da se nam spajanje posreči, moramo vstreči nastopnim pogojem:

1.) Ploskve, katere naj združimo, morajo biti popolnoma snažne in čiste. Zato jih neposredno pred lotanjem spilimo, ostržemo ali pa s kako kislino objemo; tudi jih ne bodemo po snažnji imeli dolgo na zraku, ali pa jih prijemali s prsti. Nesnažnih ploskev se lot slabo ali pa celó nič ne prime.

2.) Med lotanjem ne sme zrak priti do onega mesta, ki ga spajamo. Če pride zrak zraven, oksidira vroča kovina in ploskev ni več čista. Zato pokrijemo dotične ploskve z raznimi tvarinami, da zabranimo zraku pristop. Pri grobih delih, katere spajamo v veliki vročini, obdamo lotno mesto z ilovico. Pri finejih delih vzamemo kolofonij (ako spajamo z mehki loti), terpentini, tudi salmijak z vodo ali oljem, časih samó olje, in pogostoma tako zvano lotno vodo (Lötzwasser), ki sestoji iz nasičene raztopine cinka v solni kislini. Še boljša je lotna voda, ako se 1 litru ravno omenjene raztopine pridene 1 liter vode, v katerem je 300 gramov salmijaka raztopljenega, ali pa 1 del nasičene cinkove raztopine v solni kislini, kateri se pridene $\frac{1}{3}$ salmijakovca (Salmijakgeist) in $1\frac{1}{3}$ dežnice. Te tvarine se rabijo pri mehkiem lotanju (cinjenji); pri trdnem lotanju pa vzamemo boraks ali pa druge soli, ki se topé, časih tudi stekleni prah.

3.) Oni deli, katere hočemo zlotati, se morajo med topljenjem lota dobro tiščati. Ako ne zadostuje navadno združenje obeh ploskev, jih moramo s kleščami dobro stisniti ali z železnim odjenjanim dratom povezati, ali pa z malimi štiftami zbiti in znetati.

(Dalje prihodnjič.)

Obrtnijske raznoterosti.

C. kr. trgovinsko ministerstvo je v sporazumljenji z c. kr. finančnim ministerstvom glasom naredbe z dne 15. marca 1893. št. 14.293, odredilo, da se smejo desedanji vožni listi rabiti še do konca junija t. l. Do tega časa se morejo vožni listi s koleki, ki so se do 31. decembra 1892. za notranji promet rabili, in sicer ne le za pošiljatve do avstrijskih postaj rabiti, temveč vsled sporazumljenja z g. kr. ogerskim trgovinskim ministrom kakor dosedaj tudi za pošiljatve do ogerskih postaj. Zatorej se pošiljatve z dosedanjimi vožnimi listi z Ogerskega do avstrijskih postaj ne smejo odklanjati.

Petrolejska razstava. Od 19. julija do 11. avgusta bode v Balswaru na Holandskem petrolejska razstava. Raz-

stavljen bode petrolej, potem razne stvari, ki so kako v zvezi s pridobivanjem ali prometom petroleja, potem orodja za razsvetljavo in kurjavo s petrolejem, in pa petrolejski motori.

Žaga je jako staro orodje. Stari Grki so pravili, da jo je izumil Dedal. Plinij tudi v svojih spisih pripoveduje o žagi kot orodji jako razširjenem v sedanji Belgiji.

Kmetijstvo.

Napake mleka.

(Konec.)

Večkrat krave nakrat zgube mleko. Povod temu so razne notranje bolezni, vročica, slabo prebavljenje, premočno puščanje, prehlad, driska, razne bolečine in pa preveliki napor. Če krava zgubi mleko vsled kake bolezni, je najprej potrebno gledati, da se bolezen ozdravi. V drugih slučajih se pa priporoča žvepleni cvet, janež, brinovice in rman.

Vodeno mleko nahajamo jako pogosto. Če prihaja od tod, da krave dobivajo slabo, vodeno, netečno, na dežji izprano krmo, se ta napaka odpravi, če se kravam krma premeni. V drugih slučajih pa ni nobenega pomočka.

Krvavemu mleku so pa krive razne bolezni, kakor vnetja, otekline, gnojenja ali poškodbe na vimenu. Tudi piča je včasih vzrok krvavemu mleku. Tako dobe krave krvavo mleko, če se najedo smrekovih igel. Kri se v takem mleku vleče v nitih. Ta prikazen pa zgine takoj, ko se odpravijo vzroki njeni.

Mnogokrat je pa mleko slano. Ta napaka mleka prihaja od raznih bolezni. V krajih, kjer imajo nezdrave, nizke hleve, ali prepah skozi vrata vleče naravnost na krave, se rada kravam vnamejo vimena in to včasih jako nevarno. To provzročuje večkrat slano mleko. Tako mleko ni za sirarije, ker spridi še drugo mleko, če se mu ga dodane tudi le majhnih množinah. Ta napaka se pa da redkokdaj odpraviti. Malokdaj pa ima krava slano mleko na vseh sescih, temveč na navadno le na enem ali dveh. Dalje naj se pazi, je li vse mleko slano. Navadno je le v prvih potegljajih namolzeno mleko slano, drugo pa ne. Slano mleko ni za jed, pa tudi drugače se ne da porabiti.

Mnoge mlečne napake pa do dandanes niso še dovolj preiskane, na druge se pa sploh zadosti ne gleda. Jako velike škode imajo vsled tega naše sirarije. Tolikokrat niti ne pomislimo, da je slabemu blagu krivo slabo mleko in iščemo napake drugod. Umni mlekar bode pa vedno gledal, kako mleko pride iz hleva.

Poučni in zabavni del.

Balkanska mesta.

Trnovo.

(Konec.)

Ker je bilo Trnovo dolgo časa glavno mesto bolgarske države, je naravno, da se v njem najde več starin.

V starem kristijanskem delu mesta je več srednjeveških cerkva, mej drugim stara bolgarska cerkev sv. Demetrija, v kateri so bili po navadi kronani staro-bolgarski carji. Cerkev ima več starih slikarij z staroslovanskimi in grškimi napisi. Tem podobam so izkopane oči, kar so seveda naredili Turki. Ta cerkev je bila nekdanj jako lepa, ali je za turške vlade popolnoma propadla.

Na desnem bregu pod Carovcem je sedež metropolitov, leseno poslopje, z metropolitansko cerkvijo sv. Petra in Pavla. Ta cerkev je jako ozko zidana, temna, in ima mnogo starinskih stebrov z grškimi napisi iz poslednjih dve sto let. Malo dalje je pa v nekem vrtu leta 1230. sezidano cerkev 40 mučnikov. Za turških časov je ta cerkev bila mošeja z derviškimi samostanom in je bila še le po osvobojenji Bolgarije zopet posvečena. Ta cerkev je ozka in dolga. Obok so že davno Turki zamenili z lesenim stropom. V lopi je 17 vrst dolg pa le slabo ohranjen nagrobni napis neke ženske iz rodbine carja Ivana Aleksandra. Ta napis nam kaže, da stari Bolgari pri grobnih napisih niso bili baš skopi z besedami. Notri v cerkvi vidijo se še podobe narejene na sveži namet s slovanskimi napisi, predstavljajoče poslednjo večerjo Gospodovo, sanje Jakobove, preroka Elije pot v nebesa i. t. d. Od šestih stebrov ima jeden grški napis paganskega bolgarskega hana Mortagona iz 825. leta, drugi pa lep slovanski napis carja Azena II. Pričakovati je pa, da se v kristijanskem delu mesta izkopljejo še mnoge starine, le žal, da se sedaj vsled političnih zmešnjav še vse premalo misli na zgodovinska preiskavanja.

Tudi v nekdanjem turškem delu mesta so še ostanki nekaterih starih zgradb, ki so pa vse že jako propale. V tem delu mesta stanujejo pa sedaj tudi največ kristijanji, ki so se priselili iz sosednih vasij.

V bližnji okolici sta samostana Sveta Trojica in Preobraženje. V prvem teh dveh samostanov je v 14. stoletju patrijarh Evtimij popravljaj staroslovanski prevod svetega pisma. V nekej vzdanej pušici so se našla pisma, iz katerih se razvidi, da so valahijski knezi podpirali z letnimi doneski ta samostan kakor tudi več drugih.

Kdaj in kdo je Trnovo ustanovil, se ne ve. Rimski cesar Trajan je zmagavši Dake na severozapadu tri ure od Trnovega ustanovil mesto Nikopol, katerega razvaline se vidijo še sedaj blizu vasi Nikjup. Mionnet pozna 381 raznih denarjev tega mesta iz za Trajana do Gordiana. V zgodovini se to mesto poslednji pot omenja leta 600 p. Kr. Kdaj je bilo razdejano in kako, se ne ve. Ravno tako tudi ni nič znano, kako da se je pozneje ime tega mesta preneslo na neko mestece ob Dunavu. Razvaline tega mesta so že dolgo kamnolom. V Trnovem so mnoge hiše sezidane s kamenjem, pripeljanim iz razvalin tega starodavnega mesta. Da, posamični kamni so se zavlekli celo v Eleno in Sevljevo.

Ljudska pravljica pripoveduje, da so carji bivali najprej v Nikjupu, od koder so se preselili v Trnovo. Iz zanesljivih virov se o Trnovem do 1186. leta prav nič ne ve. Vstaja Azena II. in Peter sta jo naredila za prvo-